

DRN RS 2022/83

Praktiska anvisningar

Egenvård samt hälso- och sjukvårdsansvar vid korttidsvistelse enligt LSS

2021

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Innehåll

Inledning.....	3
1. Korttidsvistelse enligt LSS utanför det egna hemmet.....	3
2. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård	4
2.1 Region Kalmar läns ansvar	4
2.2 Handläggaren som bedömer insatsen.....	4
2.3 Enhetschefen ansvar	4
2.4 Vårdnadshavarnas ansvar	4
2.5. Dokumentation insats bedömd enligt egenvård.....	5
Regionens ansvar	5
Kommunens ansvar	5
3. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård	6
3.1 Regionens ansvar	6
3.2 Handläggaren som bedömer insatsen.....	6
3.3 Enhetschefens ansvar	6
3.4 Vårdnadshavarnas ansvar	7
3.5 Delegering	7
Regionens ansvar	7
Kommunens ansvar	7
3.6 Dokumentation insats bedömd enligt hälso- och sjukvård	7
Regionens ansvar	7
Kommunens ansvar	7
4. Avvikelse.....	8
5. Beslutad av och revideras	8
Bilaga 1 Delegeringsbeslut	9
Bilaga 2 Hälso- och sjukvårdsdokumentation vid korttidsvistelse enligt LSS.....	11

Inledning

Denna praktiska anvisning syftar till att främja en god vård på rätt vårdnivå och en omsorg av god kvalitet för den enskilde som behöver insatser från omsorgen och/eller Region Kalmar läns öppen- och slutenvård. Praktiska anvisningarna ska även tydliggöra parternas roller.

Ledstjärnan är att se till den enskildes bästa!

Ledstjärnan är att skapa goda förutsättningar för den enskildes insatser och gemensamt verka för att ansvarsgränserna mellan huvudmännen hanteras smidigt. Den enskildes och närståendes delaktighet är en förutsättning.

1. Korttidsvistelse enligt LSS utanför det egna hemmet

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet för den enskilde med funktionsnedsättning upp till 21 år syftar till att ge den enskilde möjlighet till rekreation och miljöombyte eller för att ge anhöriga tillfälle till avlösning. Åldern 21 år är den mest vanliga åldern för när ungdomen slutar sin gymnasietid och därför är det vanligt förekommande att ungdomen beviljas korttidsvistelser enligt *Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)* till dess.

Korttidsvistelse för den enskilde enligt LSS ska likställas med HVB-hem där Region Kalmar län har hälso- och sjukvårdsansvaret ¹.

Detta dokument avser praktiska anvisningar gällande hälso- och sjukvårdsansvar vid korttidsvistelse för den enskilde enligt LSS på uppdrag av *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård*.

De praktiska anvisningarna syftar till att tydliggöra ansvaret för hälso- och sjukvårdsinsatserna när den enskilde är beviljad korttidsvistelse enligt LSS.

Uppmärksamma att dessa praktiska anvisningar även gäller för beslut korttidsvistelse enligt LSS för vuxna personer samt insatsen korttidstillsyn för skolungdom.

Dokumentet är uppdelat enligt följande:

- När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård
- När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård

¹ Prop. 1992/93:159 s. 182.

2. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms som egenvård²

I detta avsnitt beskrivs vem som ansvarar för vad när den enskilde beviljats korttidsvistelse enligt LSS och hälso- och sjukvårdsinsatsen bedömts som egenvård.

2.1 Region Kalmar läns ansvar

Regionen gör bedömningen om den enskildes hälso- och sjukvårdsinsats är egenvård eller hälso- och sjukvård inför korttidsvistelsen. Om bedömning av insatsen är egenvård ska ett egenvårdsintyg skrivas som lämnas till vårdnadshavaren.

Den legitimerade yrkesutövaren på Regionen som gjort bedömningen ansvarar för att informera, planera, dokumentera, följa upp och ompröva egenvården ([Praktiska anvisningar-egenvård](#)).

2.2 Handläggaren som bedömer insatsen

Vid ansökan om korttidsvistelse enligt LSS, uppmanar handläggaren vårdnadshavarna att ta kontakt med Regionen för en ny bedömning gällande om insatsen under korttidsvistelse ska hanteras som egenvård eller hälso- och sjukvårdsinsats.

Handläggaren stämmer av om egenvårdsintyget innehåller nödvändiga uppgifter och fattar därefter beslut om insatsen egenvård.

Kopia på egenvårdsintyget ska skickas till enhetschefen på korttid enligt LSS.

2.3 Enhetschefen ansvar

Vid behov ansvarar enhetschefen för att kalla till en Samordnad Individuell Plan (SIP) innan den enskilde påbörjar sin korttidsvistelse enligt LSS alternativt vid enklare ärenden kontaktas den angivna personen på egenvårdsintyget som har till uppgift att instruera egenvården.

Enhetschefen tar kontakt med vårdnadshavarna inför korttidsvistelsen för planering. Ansvarar vidare för att vara uppdaterad på de eventuella förändringar som tillstött inför en korttidsvistelse då denne ansvarar för att säkerställa att en god vård och omsorg kan bedrivas.

Enhetschefen ska leda arbetet och fördela arbetsuppgifterna efter svårighetsgrad och med hänsyn till behovet av kompetens och yrkeserfarenhet. Enhetschefen har ansvar för att den personal som ska utföra olika arbetsuppgifter har den kompetens som behövs för detta. Åtterrapporering sker till ansvarig inom hälso- och sjukvården på Regionen vid förändringar utifrån egenvårdsintyget.

2.4 Vårdnadshavarnas ansvar

Vårdnadshavarna ansvarar för att överlämna egenvårdsintyget till handläggaren i samband med ansökan om korttidsvistelse enligt LSS.

² [Senaste version av SOSFS 2009:6 Socialstyrelsens föreskrifter om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård - Socialstyrelsen](#)

Inför varje korttidsvistelse ansvarar vårdnadshavarna för att det alltid medföljer en uppdaterad läkemedelslista och ska alltid meddela korttidsboendet om förändringar i den enskildes hälsotillstånd i god tid inför korttidsvistelsen.

2.5. Dokumentation insats bedömd enligt egenvård

Regionens ansvar

Bedömning, analys av risk och utförare av egenvården ska dokumenteras i Regionens patientjournal. Uppföljning av egenvården samt vem som ska kontaktas på Regionen vid förändring av hälsotillstånd ska planeras och dokumenteras av den som bedömer om egenvård. Den enskilde/vårdnadshavare ska få ett exemplar på planeringen av egenvården.

Kommunens ansvar

Enhetschefen ansvarar för att en genomförandeplan utformas utifrån egenvårdsintyget.

Enhetschefen ansvarar för att dokumentation kring egenvården förs i den enskildes sociala genomförandejournal. Fungerar inte egenvården ska återkoppling ske till den som gjort bedömningen.

3. När hälso- och sjukvårdsinsatsen bedöms hälso- och sjukvård

I detta avsnitt beskrivs vem som ansvarar för vad när den enskilde beviljats korttidsvistelse enligt LSS och hälso- och sjukvårdsinsatsen bedömts som en hälso- och sjukvård.

3.1 Regionens ansvar

Om hälso- och sjukvården har bedömt att insatsen är hälso- och sjukvård är det Regionen som har ansvaret under korttidsvistelsen enligt LSS. Ansvaret för en hälso- och sjukvårdsinsats kan inte överföras till sjuksköterskor i kommunen inom hemsjukvården.

Regionen har ansvaret att fatta delegeringsbeslut till personalen vid korttidsvistelse enligt LSS om det kan bedömas patientsäkert. Med delegeringsbeslut medföljer ansvaret för att praktiskt informera och instruera personalen inför korttidsvistelsen enligt LSS.

Regionen ansvarar för att en fast vårdkontakt utses för den enskildes kontakter vid korttidsvistelse, vanligtvis den som har mest kontakt med den enskilde. Inför korttidsvistelsen ska det tydliggöras vem personalen ska kontakta vid akuta situationer eller vid förändringar dag, kväll, natt samt helg.

Regionen ansvarar också för att informera, planera dokumentera, följa upp och ompröva hälso- och sjukvårdsåtgärden.

Regionen ansvarar för att kunskapstest avseende delegering för läkemedel utförs

[Webbutbildning Jobba säkert med läkemedel](#)

3.2 Handläggaren som bedömer insatsen

Ansvarar för att i samband med ansökan om korttidsvistelse enligt LSS uppmana vårdnadshavarna att ta kontakt med Regionen för ny bedömning av om hälso- och sjukvårdsinsatsen är egenvård eller hälso- och sjukvård.

Vid ärenden som innefattar avancerad hälso- och sjukvård ska handläggaren i ett tidigt skede samråda med enhetschefen för planering av SIP.

3.3 Enhetschefens ansvar

Enhetschefen kontaktar parterna i ärendet för planering av SIP när legitimerad yrkesutövare inom Regionen gjort bedömningen att insatsen ska bedrivas som hälso- och sjukvård.

Enhetschefen tar kontakt med vårdnadshavarna inför korttidsvistelsen. Ansvarar vidare för att vara uppdaterad på de eventuella förändringar som tillstött inför en vistelse då denne ansvarar för att säkerställa barnets/ ungdomens vård och omsorg.

Enhetschefen ska leda arbetet och fördela arbetsuppgifterna efter typ och svårighetsgrad och med hänsyn till behovet av kompetens och yrkeserfarenhet. Enhetschefen har ansvar för att den personal som ska utföra olika arbetsuppgifter har den kompetens som behövs för detta. Enhetschefen ansvarar för att personalen har den grundkompetens som krävs för att kunna få

delegerade arbetsuppgifter. Enhetschefen är den som meddelar Regionen när ny personal anställs för ett eventuellt delegeringsbeslut ifrån legitimerad yrkesutövare på Regionen.

Enhetschefen ansvarar för att säkerställa att läkemedlen förvaras oåtkomliga för obehöriga samt förvaras på ett sätt som överensstämmer med tillverkarens anvisningar.

3.4 Vårdnadshavarnas ansvar

Inför varje korttidsvistelse ansvarar vårdnadshavarna för att det alltid medföljer en uppdaterad läkemedelslista och ska alltid meddela korttidsboendet om förändringar i den enskildes hälsotillstånd i god tid inför korttidsvistelsen.

3.5 Delegering

Innan delegering utfärdas skall kontakt tas med ansvarig enhetschef på korttid enligt LSS.

Regionens ansvar

Regionen ansvarar för alla hälso- och sjukvårdsåtgärder som bedrivs på korttidsvistelse enligt LSS.

Regionen fattar delegeringsbeslut enligt SOFS 1997:14 till personalen på korttidsvistelse enligt LSS. De delegeringar som utfärdas ska vara klart definierade, vara personliga, tidsbestämda och omprövas vid behov. Delegeringarna gäller max ett år.

Blankett *Delegeringsbeslut* används (Bilaga 1).

Kommunens ansvar

Kommunen har ett arbetsmiljöansvar för sin personal och har därmed ett ansvar för att personalen på korttid enligt LSS har en viss grundutbildning i hälso- och sjukvård. Det är kommunens legitimerade personal som bistår enhetschefen med grundkompetens som krävs för att kunna få delegerade arbetsuppgifter.

3.6 Dokumentation insats bedömd enligt hälso- och sjukvård

Regionens ansvar

Bedömning, analys av risk och utförare av hälso-och sjukvårdsinsatsen samt uppföljning ska dokumenteras i Regionens patientjournal. Vem som ska kontaktas på Regionen vid förändring av hälsotillstånd ska planeras och dokumenteras i SIP. Vidare ansvarar Regionen för att signeringslistor finns på korttidsboendet och följer upp att hälso- och sjukvårdsåtgärden är utförd enligt överenskommelse.

Fast vårdkontakt på Regionen ansvarar för sammanfattning av dokumentationen från korttidsvistelsen till patientjournalen.

Kommunens ansvar

Enhetschefen ansvarar för att en genomförandeplan utformas.

Personal på korttiden ska signera att hälso- och sjukvårdsåtgärd är utförd på signeringslista. Signeringslistan skall vid varje månadsskifte överlämnas till den fasta vårdkontakten på Regionen utsedd för den enskilde.

Förändringar i den enskildes hälso- och sjukvårdstillstånd ska dokumenteras på avsett formulär för journalföring av hälso- och sjukvårdsinsatser av personalen (se bilaga 2)

En gång i månaden skickas kopia av journalanteckningarna tillsammans med signeringslistor, om man inte kommer överens om annat, till den fasta vårdkontakten på Regionen som i sin tur ansvarar för sammanfattning till patientjournalen på Regionen.

4. Avvikelser

Om den enskilde har drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvård eller hälso- och sjukvårdsinsats under korttidsvistelsen kontaktas den fast vårdkontakten samt vårdnadshavare för åtgärd. Avvikelse ska dokumenteras i Regionens avvikelssystem som används mellan kommun och Region samt i den enskildes journal.

5. Beslutad av och revideras

Informationsöverföringsgruppen som arbetar på uppdrag av *Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård* kommer att ansvara för uppföljning och revidering av detta dokument.

Dokumentet är antaget i Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande område Hälso- och sjukvård i Kalmar län den 2017-04-10

Reviderat: 2021-11-19.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
211119	Ändringar gjorda i inledning, ändrat från landsting till region samt uppdaterat i ny mall.	Mayvor Källgren (basenhetschef habilitering norr) och Monica Örmander (verksamhetschef HSL Hultsfred).
220921	Uppdatering av länkar till vårdgivarwebb	Helene Wendell, samordnare LGL

Delegeringsbeslut**Härmed delegeras till:**

Personnummer:	Namn:
Befattning:	Arbetsplats:

för vilken jag bedömer har kunskap om samt kan utföra följande hälso- och sjukvårdsuppgift (-er) på ett tillfredsställande sätt, dvs. är reellt kompetent.

Delegeringen omfattar:

- Överlämna iordningsställd läkemedelsdos från apodos eller dosett
- Iordningsställa och administrera tillfällig läkemedelsdos
- Iordningsställa och administrera flytande läkemedels
- Iordningsställa och administrera subcutan injektion av Insulin med penna
- Administrera subcutan injektion.....
- Iordningsställa och administrera inhalationsbehandling, pulver/spray
- Administrera depotplåster Administrera ögon/öron droppar/salva
- Administrera supp/klysmarectiol Utföra RIK – Ren intermitterent kateterisering
- Utföra sondmatning via infart genom bukvägg
- Annat:

Delegeringen gäller för de personer som har beviljad korttidsvistelse på ovanstående enhet

Delegeringen gäller endast för:

Personnummer på den enskilde:	Namn på den enskilde:
-------------------------------	-----------------------

Ovanstående kommunal vård- och omsorgspersonal har erhållit undervisning, instruktion och uppföljande kunskapskontroll angående utförande av ovan angivna arbetsuppgifter. Hon/han äger rätt att självständigt och enligt föreskrifter utföra uppdraget under tiden:

Giltig fr.o.m:	Giltig t.o.m:
----------------	---------------

Delegerad av:

Namnunderskrift:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:

Jag har tagit del av ovanstående, accepterar uppdraget och är medveten om att jag ansvarar för utförandet av arbetsuppgifterna. Jag har tagit del av följande författningar:

- **SOSFS (M) 1997:14** Delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården
- **HSLF-FS 2017:37** Ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården
- **SFS 2010:659** Patientsäkerhetslagen
- **SOSFS 2011:9 (M och S)** Föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- **HSLF-FS 2017:40** Vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete
- **HSLF-FS 2017:41** Lex Maria

Delegeringen accepteras:

Namnunderskrift:	Signatur:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:	

Arbetsledare har informerats och tagit del:

Namnunderskrift:	Titel:
Namnförtydligande:	Ort och datum:

Delgivning:

Arbetsstagaren (kopia)
Arbetsplatsen (kopia)
Delegatör (original)
Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS (kopia)

Delegeringsbeslutet ska förvaras minst 3 år sedan det upphört att gälla

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Borgholms kommun | Emmaboda kommun | Hultsfreds kommun
Högsby kommun | Kalmar kommun | Kommunförbundet Kalmar län
Mönsterås kommun | Mörbylånga kommun | Nybro kommun
Oskarhamns kommun | Region Kalmar län | Torsås kommun
Vimmerby kommun | Västerviks kommun